

PROFIELSCHETS RAAD VAN TOEZICHT UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

vastgesteld op 29 januari 2024

De Universiteit van Amsterdam (UvA) is een openbare universiteit op grond van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) met publieke rechtspersoonlijkheid. In deze profielschets zijn de taak en rol van de Raad van Toezicht (RvT) alsmede de eisen ten aanzien van de deskundigheid en het functioneren van de Raad opgenomen.

Wettelijke taken en samenstelling Raad van Toezicht

De RvT houdt toezicht op de uitvoering van werkzaamheden en de uitoefening van bevoegdheden door het College van Bestuur (CvB) en staat het CvB met raad ter zijde. Belangrijke beleids- en verantwoordingsdocumenten, zoals het instellingsplan, het bestuurs- en beheersreglement, de begroting en de jaarrekening moeten door de RvT worden goedgekeurd. De RvT benoemt de leden van het CvB en vervult de rol van werkgever van het CvB. De Raad ziet in elk geval toe op de naleving door het CvB van wettelijke verplichtingen, de omgang met de branchecode, de doelmatige en rechtmatige besteding van de middelen uit de rijksbijdrage en de vormgeving van het systeem van kwaliteitszorg. De RvT legt jaarlijks in het bestuursverslag van de UvA verantwoording af over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden. De RvT treedt ten minste twee keer per jaar in overleg met de Centrale Ondernemingsraad (COR) en Centrale Studentenraad (CSR). De leden van de RvT worden benoemd door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Eén lid wordt benoemd op voordracht van COR en CSR gezamenlijk. De Raad bestaat uit drie tot vijf leden. Zij worden benoemd voor een periode van ten hoogste vier jaar, die eenmaal met ten hoogste vier jaar verlengd kan worden. De samenstelling, taken en bevoegdheden van de RvT zijn zodanig dat de raad een deugdelijk en onafhankelijk toezicht kan uitoefenen. De RvT doet dit met inachtneming van het Reglement van de Raad van Toezicht van de UvA en de Code goed bestuur universiteiten. De leden van de RvT hebben geen directe belangen bij de universiteit en zijn niet werkzaam bij een ministerie en zijn geen lid van de Eerste of Tweede Kamer der Staten-Generaal. Zij hebben zitting op persoonlijke titel en oefenen hun functie uit zonder last of ruggespraak. Op de leden is het puntenstelsel voor commissarissen van toepassing (waarbij een lidmaatschap telt als 1 punt en voorzitterschap als 2 punten). De vergoeding is conform de Wet normering topinkomens. Binnen de RvT zijn verschillende competenties vertegenwoordigd, zoals expertise op het gebied van wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, kwaliteitszorg, financiën, risicobeheer, personeel en organisatie, kennis van het openbaar bestuur en managementervaring in grote en complexe organisaties. Bij de benoeming wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met een evenwichtige verdeling van de zetels over mannen en vrouwen en een passende verscheidenheid in achtergronden.

Functieprofiel

De leden van de RvT hebben:

- een onafhankelijke, kritische opstelling ten opzichte van het CvB
- affiniteit met het specifieke karakter van een universiteit en van de UvA in het bijzonder

- kennis over, ervaring en affiniteit met medezeggenschap
- inzicht in maatschappelijke ontwikkelingen, zowel nationaal als internationaal, die relevant zijn voor wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, de maatschappelijke benutting daarvan en de organisatie en het financiële en personele beleid van een universiteit
- ervaring met dan wel kennis van het besturen van grote professionele organisaties en van het participeren in een breed netwerk, relevant voor het functioneren van de raad
- affiniteit met de wetenschappelijke wereld; een deel van de RvT heeft een achtergrond in de wetenschap, bij voorkeur als hoogleraar
- oog voor waarborgen tegen machtsmisbruik en het bevorderen van sociale veiligheid en geweldloosheid binnen de academische gemeenschap
- maatschappelijke sensitiviteit en dragen uit dat de UvA een publieke instelling is die haar waarden in praktijk brengt
- voldoende tijd beschikbaar om de functie adequaat te vervullen.

Zij zijn:

- in staat samenhang in vraagstukken te zien en uiteenlopende belangen af te wegen
- integer, open en communicatief vaardig in zowel het Nederlands als Engels.

De leden van de RvT onderkennen het belang van een open en heldere communicatie over beleid en besluitvorming. Binnen de UvA wordt actief gewerkt aan het creëren en behouden van draagvlak en is er ruimte voor ideeën uit de universitaire gemeenschap over de richting van de universiteit en de waarden waarop de UvA zich baseert. Het belang hiervan wordt door de leden van de RvT onderschreven.

Functieprofiel van de voorzitter

De voorzitter van de RvT:

- vervult een initiërende rol bij de mening- en besluitvorming van de Raad
- is een open en communicatief vaardige bruggenbouwer met bewezen vermogen om sturing te geven aan het integrale proces van toezicht
- richt zich op een goede samenwerking binnen de Raad en op een gevarieerde maar samenhangende inbreng van de leden
- onderhoudt een goede relatie met de medezeggenschap
- beschikt over brede bestuurlijke kennis en ervaring binnen een grote professionele instelling en over een breed netwerk bij (mogelijke) strategische partners van de universiteit
- heeft inzicht in de nationale en internationale ontwikkelingen in het hoger onderwijs en oog voor veranderingen in het discours binnen de instelling en de samenleving.

De voorzitter heeft een brede maatschappelijke blik, een luisterend oor voor alle relevante partijen en inzicht in de opvattingen die leven binnen de instelling. Transparantie is daar een belangrijk thema in. De voorzitter draagt de gekozen richting van de UvA intern en extern uit.

Functieprofiel van het lid met vertrouwen van de medezeggenschap

Het lid dat is benoemd op voordracht van de medezeggenschap en in het bijzonder het vertrouwen geniet van COR en CSR is binnen de RvT de eerst aangewezen gesprekspartner voor de centrale medezeggenschap en streeft een nauwe band met COR en CSR na. Dit lid:

- heeft binnen de RvT extra aandacht voor bredere inspraak en versterking van medezeggenschap
- is daartoe communicatief vaardig en omgevingsbewust en beschikt over een goed inlevingsvermogen
- heeft affiniteit en bij voorkeur ervaring met medezeggenschap, al dan niet als lid van een medezeggenschapsorgaan.

Gewenst is dat het lid kennis heeft van academisch onderwijs en onderzoek, en daarnaast van de Wet op de ondernemingsraden en relevante onderdelen van de WHW. Er wordt verwacht dat het betreffende lid regelmatig contact heeft met de centrale medezeggenschapsraden, met name over dossiers die de medezeggenschap van belang acht. Verder wordt verwacht dat het lid zich betrokken toont indien het overleg tussen het CvB en de medezeggenschap over een specifiek dossier staakt (in de zin van artikel 9.40, tweede lid, van de WHW).

Universiteit van Amsterdam

De Universiteit van Amsterdam, in 1632 opgericht onder de naam Athenaeum Illustre, is een van de grote algemene universiteiten van Nederland. De maatschappelijke betrokkenheid, met Amsterdam als thuisbasis, proeftuin en voedingsbodem, is een belangrijk kenmerk. De UvA neemt gelet op haar omvang en aantrekkingskracht een prominente plaats in de metropoolregio Amsterdam in, zowel economisch als fysiek.

De kernwaarden van de UvA zijn neergelegd in het instellingsplan *Inspiring Generations* (2021-2026): 'De UvA bedrijft wetenschap die de wereld wil begrijpen en wil dienen, zonder zich te binden aan politieke, religieuze of andere belangen. Wij zijn een ambitieuze, creatieve en publieke universiteit. We zijn tegelijk onafhankelijk en betrokken. We werken aan een duurzame, welvarende toekomst en staan voor rechtvaardigheid en gelijke kansen. We luisteren en bieden de vrijheid om ongehinderd vragen te stellen, nieuwsgierig te zijn en te debatteren. Dat doen we met respect voor ieders inbreng, achtergrond en overtuiging, en in een omgeving die sociaal en intellectueel veilig is. Te allen tijde zullen wij deze waarden verdedigen.' Er is nadrukkelijk aandacht voor beleid inzake diversiteit en toegankelijkheid en het voeren van de dialoog over dekolonisatie.

Onderwijs en onderzoek vinden plaats in zeven faculteiten: Economie en Bedrijfskunde, Geesteswetenschappen, Geneeskunde (ondergebracht in Amsterdam UMC, locatie AMC), Maatschappij- en Gedragwetenschappen, Natuurwetenschappen Wiskunde en Informatica, Rechtsgeleerdheid, en Tandheelkunde (in een samenwerking met de Vrije Universiteit).

In onderwijs en wetenschap heeft de UvA een breed en uniek scala aan disciplines in huis. De UvA onderscheidt zich door een interdisciplinaire en thematische benadering van complexe vraagstukken. In toenemende mate wordt kennis van meerdere disciplines gekoppeld ten behoeve van de ontwikkeling van studenten, wetenschappers en de maatschappij. De ondersteuning is in een aantal gemeenschappelijke diensten georganiseerd (waarvan enkele ook de Hogeschool van Amsterdam bedienen).

Bij de implementatie van het instellingsplan 2021-2026 en bij de formulering van het instellingsplan voor de periode daarna vervult de RvT een rol als kritische gesprekspartner van het CvB. In het algemeen ziet de RvT er met gepaste distantie op toe dat processen zorgvuldig verlopen, dat betrokken partijen, zoals de medezeggenschap, goed gehoord en betrokken worden en dat ontwikkelingen bevorderlijk zijn voor beleid, kwaliteit en de academische gemeenschap van de UvA. Een van de aandachtsgebieden van de RvT is verder de naleving van het UvA-beleid ten aanzien van personeel en leidinggevenden.